

הקדמה על הדילוגים

על תורת ושיטת הדילוגים, נכתבו לאחרונה הרבה ספרים העוסקים בנושא בהרחבה בצורות שונות. הבולט בספרים אלו - המקיף את הנושא ומעמיק בו - הוא ספרו של דורון ויצטום, "צופן בראשית". הספר יצא לאחרונה (ספרו הראשון של דורון ויצטום על נושא הדילוגים בשם "המימד הנוסף", יצא כבר בשנת התשמ"ט) והושקע עמל רב בהכנתו, ומטרתו היא להבהיר את שיטת הדילוגים ולספק תשובה לכל המלעיזים והמתנגדים לנושא זה.

איצ'ר החכמת
אח"ח 1234567

חלק גדול מהדברים המובאים בספר "צופן בראשית", אמנם קשים מאד להבנה לאדם הפשוט שאינו מצוי ובקי בתורת המתמטיקה והסטטיסטיקה, אך התבוננות בטבלאות הממצאים המובאים בספר, מגלה תופעה מפליאה ומדהימה של שילוב בין הממצא המשמעותי מבחינה סטטיסטית כפי שמצויין בספר, לבין תוכן הפסוקים בהם הוא נמצא בתורה. על תופעת הדילוגים מביא דורון ויצטום בהקדמה לספרו, דעות של אנשי מדע ביחס למציאות הדילוגים בתורה, ביניהם את דעתו של פרופסור אומן, מתמטיקאי מפורסם וחבר "האקדמיה הלאומית האמריקנית למדעים", שאמר שאם תגלית זו על הדילוגים נכונה, הרי זו "התגלית הגדולה ביותר בשלוש מאות שנות חקירה מדעית". סטטיסטיקאי אחר - שאף הוא חבר "האקדמיה הלאומית האמריקנית למדעים" פרופסור פרסי דיאקוניס, חתם על מסמך ובו הצהרה האומרת:

"אנו מסכימים שמחקר זה - אם יאומת - יש בו ענין מדעי נרחב, ויש לו השלכות חשובות על הדרך בה אנו

חושבים על עולמנו הפיסיקלי. הוא אינו עניין לימודי התנ"ך בלבד"

פרופסור עצמון מוסיף ואומר על תופעה זו: אם תימצא אמיתית הרי תביא "מהפכה רבתי המאפילה אף על המהפכה הקופרניקית". וכפי שמוסיף ואומר שם: אם בטענה זו יש ממש "אזי אמורות לנוע אמות הספים של המחשבה האנושית ושל הבנת האדם". בספרו "צופן בראשית" (עמ' 111) מספר דורון ויצטום, כי רובם של הצפנים עוסק בעניינים קבליים, מה שהביא אותו לפנות אל חכם מחכמי הקבלה, עליו הוא כותב: "כי מלבד היותו בקיא בקבלה יודע הוא לרדת לעומק חכמתה". לאחר שהראה לו דוגמאות של ממצאיו, שאל דורון את הרב המקובל אם דוגמאות אלו מפתיעות אותו, על כך ענה לו הרב, כפי שכותב בספרו: כי "מבחינה עיונית אין בכך חידוש בעבורו, שהרי חכמינו הקדמונים כבר קבעו, שאין דבר שאינו רמוז בתורה. אך יחד עם זאת, הודה שיש בכך דבר מפעים, שהרי אינו דומה משמע אזניים למראה עיניים".

ממשיך דורון ויצטום ומספר בספרו (שם): "כי נתקל בתגובה מוזרה לדעתו, מצד כמה אנשי מדע שומרי מצוות כלפי המחקר שלו. הם טענו שהמחקר גורם להם אי נוחות לאו דווקא מהצד המדעי, אלא מנקודת המבט הדתית. למשל אחד מהם (פיסיקאי נודע) לא יכול היה לשאת את הרעיון, כי שמו של פרנץ יוסף יהיה מוצפן בתורה" (יש לציין כי בסוף ספרנו הבאנו טבלה זו על של פרנץ יוסף של דורון ויצטום, עם תוספות שמצא פרופסור אליהו ריפס).

אזה"ח 1234567

הרב השתומם לשמע דבריו. הוא הדגיש, שכאשר קדמונינו מסרו לנו שכל דבר רמוז בתורה, הם אכן התכוונו לכל דבר, הוא הזכיר כי הגאון מוילנא הסביר ^{בנדון זה בפירושו לספרא} דצניעותא מן הזוהר, שהכוונה היא אפילו לפרטים הדקים ביותר בהווייה הסובבת אותנו.

ממשיך הרב המקובל ואומר לדורון (עמ' 211): "אני חושב שאף פריץ יוסף כלול בהגדרה זו". ומספר דורון כי "בעיקר השתומם הרב המקובל על אותם מדענים שמעזיזים לקבוע, מתוך שיקולים אפריוריים, מה ראוי להיות מוצפן בתורה ומה אינו ראוי לכך - וכי הם כתבו את התורה, וכי חכמת התורה כפופה להלך מחשבתם?", תמה, 'אין אלו כי אם דעות קדומות, ותו לא'".

מוסיף ומספר דורון ויצטום (שם), כי על השאלה "אם אכן צפוי למצוא כל נושא בטקסט הנסתר, שהרי לפי דבריו ומקורותיו כל דבר רמוז בתורה. הוא ענה, שאומנם כל דבר רמוז בתורה, אך הפנה את תשומת לבי לכך, שהרמ"ק (רבי משה קורדוברו) מונה בשער השלושים מספרו "פרדס רימונים" כמה וכמה דרכים לפיהן ניתן לעמוד על הדברים הרמוזים בתורה - ולא רק בדילוגי אותיות! יתר על כן, יתכנו גם צרופיהם של שתי דרכים או יותר (דוגמאות לכך הבאנו בסיפרנו זה "דילוגים אקטואלים בשירת האזינו" - מ.ג.). לפיכך, לדעתו, "התמונה מסובכת, הערכתו היא, שמה שקרוי בפי "טקסט נסתר" אינו אלא חלק בלבד, ואף יתכן כי הוא חלק קטן מאד מכל המכלול".

בסופו של דבר העלה דורון ויצטום את שאלתו העיקרית לרב המקובל, כדי לשמוע תשובה ברורה. וזו שאלתו כפי שכותב בספרו

(שם): "האומנם ניתן לפענח את הקרוי בפי "טקסט נסתר". הוא התבונן בי בתמיהה. הוא נענה ברכות, אך היה בדבריו משום נזיפה. סבור היה - כך אמר - שבאתי אליו לאחר שכבר עיינתי בדברי הרמ"ק. אך להווי ידוע לי, שלדברי הרמ"ק אין כוח בדורות הללו להגיע לידיעת קריאת הטקסט הנסתר. לא הייתי בור עד כדי כך, שלא אדע משהו על עוצמתו של הרמ"ק. גם לא הייתי שוטה ומחוצף עד כדי כך שאני - שמעולם לא צללתי במימיה העמוקים של תורת הנסתר - אעז להרהר, אפילו ביני לבין עצמי, בנוסח הנגזר מן השחצנות האופיינית של בן המאה העשרים: כן... אבל לרשותי עומדים מחשבים מהירים!"

בסוף הדברים עם הרב המקובל - מספר דורון (113) - הוא אמר כי יש ערך רב למחקרו "בהסירו מסך אחד מן המסכים החוצים בינינו לבין הכרת האמת. בעצם הוכחת קיומו של הטקסט הנסתר - כל שכן בהוכחה שהוא מכיל מידע המתאר במדויק פרקים על העתיד - יש משום גילוי נפלא מתכונותיה של האמת". על שאלתו של דורון ויצטום את הרב, האם עליו להמשיך בעבודתו בענין הדילוגים עונה לו הרב מיידית: כי "אם הוא מעריך כי דרושות עוד ראיות לקיומו של הטקסט הנסתר, עליו להשלים את משימתו".

תוספת חשובה לנושא הדילוגים, הוא ספרו של ר' אלכסנדר רוטנברג "והכל אמת", ספר שבו מתגלה כיצד דברי חז"ל בדרש ובסוד והמפרשים השונים, מופיעים בדילוגי אותיות במקומות להם הם קשורים בתורה.

יש לציין שבמכתב תשובה על שאלה שנשאל הרב הגאון שלמה פישר שליט"א, האם העיסוק בדילוגים נכון וראוי, עונה

הרב שלמה פישר תשובה שהסכים לה בשעתו הרב הגאון רבי
שלמה זלמן אויערבאך זצוק"ל.

אה"ח 1234567

בתשובתו כותב הרב שלמה פישר, כי בענין דילוגי האותיות
בתורה יש חיזוק והאדרת כבוד התורה. הדבר דומה, כותב הרב
שלמה פישר, לענין סימני הגמל השפן הארנבת והחזיר בבהמות
והחיות, והקשקשת והסנפיר ^{בדגים}, שאותם התורה מפרטת
בהרחבה. והטעם להרחבה זו של פירוט הסימנים הוא כפי
שאומרים חז"ל (חולין סו ב) "יגדיל תורה ויאדיר" (ישעיה מב כב).

בהמשך התשובה כותב הרב שלמה פישר: "...אדרבה מצוה
גדולה היא, ובכל דור דור היו חכמי ישראל שהיו בקיאים בתשובת
המינים, והיו מתעסקים להוכיח אמיתות התורה הקדושה באותם
דרכים שהיו מקובלים לאנשי אותן הדורות, והמפורסמות אינם
צריכות ראיה. ועיין מסכת חולין (דף ס, עמוד ב'): וכי משה רבינו
קניגי היה או בליסטרי היה, מכאן תשובה לאומר אין תורה מן
השמים".

כפי שאומרים העוסקים בדילוגים - יראי השמים ושומרי
התורה והמצוות שבהם, העיסוק בדילוגי התורה וההבחנה
במשמעותם, מחזקת את אמונתם בתורה מן השמים, ומעניקה
להם הנאה עילאית בדומה להנאה אותה הם משיגים כשהם
מעמיקים בסוגיא עמוקה בגמרא.

מאידך גיסא, יש לצערינו כאלה שאינם מעמיקים בתורת
הדילוגים, ורואים בהם משחק אותיות בלתי משמעותי ומזלזלים
בתורה זו. על אלה כותב הרב פישר בהמשך מכתבו את הדברים
האלה: "...בוודאי מצוה רבה קא עבדי העוסקים בזה, ובלבד שיהיו

ראויים לכך מצד החכמה המדעית. וכל העוסקים בזה באמונה יתברכו מן השמים בכל הברכות האמורות למזכי הרבים ומשיבים הנדחים, ותחזקנה ידיהם, וחלילה להרפות ידיהם אפילו באיזה חשבון של חסידות וצידקות יתירה. כי המתחסדים בזה לא בדעת ידברו, ומי יתן החרש יחרישו.

ולכן יפה עשה ר' אלכסנדר רוטנברג שהראה לרבנים חשובים. את עבודתו בספרו "והכל אמת", שבו דילוגי אותיות של מלים בתורה המשתלבות עם דברי חז"ל בדרש ובסוד רבנים אלו הביעו את התפעלותם מן הדברים שיש בהם לחזק את האמונה בתורה מן השמים, וזכה לקבל מהם הסכמות חמות לספרו. אוצר החכמה

בין ההסכמות לספר של ר' אלכסנדר רוטנברג, מצויים הסכמותיהם של הרב חיים פנחס שיינברג, ראש ישיבת "תורה אור" ומורה הוראה דקריית מטרסדורף. וכך כותב הרב שיינברג בהסכמתו, כי אף על פי שבדרך כלל אינו נותן הסכמות לספרים מטעם הכמוס עמדו, בכל זאת נותן הוא את הסכמתו לספר זה העוסק בדילוגים, היות ויש בו, כפי שכותב בסוף דבריו, ל"הגדיל תורה ולהאדירה".

הרב זלמן נחמיה גולדברג חבר בית הדין הרבני הגדול וראש כולל "דעת משה-סדיגורה", כותב בהסכמתו, כי הדברים שבספר "מעוררי התפעלות עצומה, והמכריח להודות שהכל אמת בתורתנו הקדושה".

הרב יהודה סילמן רב קהילת חרדים ברמת אלחנן-בני ברק וחבר הבד"ץ-בני ברק, כותב בהסכמתו כי בספרו של ר' אלכסנדר

רוטנברג "והכל אמת", מצויים "דברים נפלאים הפותחים לב
ומאירים עינים".¹²³⁴⁵⁶⁷ אח"כ

ההסבר לתופעה זו שדווקא אותם אנשי מדע יראי השמים
ושומרי התורה ומצות, הם הזוכים לחוויות רוחניות נעלות
בעוסקם בהם, בעוד אחרים רואים בהם כביכול דבר ריק המצוי
בכל ספר, הוא מה שמובא בספר בית השואבה (עמ' יב) בשם החפץ
חיים, על הטעמים השונים שטעמו ישראל במן במדבר, כפי
שכותב שם:

"כשם שהמן שאכלו אבותינו במדבר היו לו כמעט כל
הטעמים, מלבד הדברים המזיקים למינקת, כל טעם
שרצה האוכל לחוש חש, אך אם שם אדם את המן בפיו
ללא שום התבוננות, לא חש שום טעם. ממש כזה תהיה
ביאת המשיח שהיא התגלות השכינה בכל העולם, וימלא
כל הארץ דעה את ה', ותלויה הרגשת הענין הנפלא הזה
במידת ההתבוננות של כל אחד ואחד, ומי שאינו מתבונן
בביאת המשיח, לא ירגיש מאומה".

על התופעה שאין מכירים במשמעותם של דברים נעלים
המתרחשים בעולם, אומר תלמידו של הגאון מוילנא רבי הלל
משקלוב בספר קול התור (מהדורא חדשה, עמ' 50): "ויכר יוסף את
אחיו והם לא הכירוהו (בראשית מב, ח), וזוהי אחת מתכונותיו של
יוסף, ולא רק בדורו כי אם בכל דור ודור אשר הוא משיח בן יוסף
מכיר את אחיו והם לא מכירים אותו, ומעשה שטן הוא המסתיר
את תכונותיו של משיח בן יוסף שאין מכירין בעקבות משיחא, וגם
מזלזלים בהם בעוונותינו הרבים, כי לולא זאת היה כבר קץ
לצרותינו. ואילו ישראל היו מכירים את יוסף, היינו עקבות דבן

יוסף משיחא, שהם קבוץ גלויות, היונו נגאלים כבר בגאולה שלמה".

הסבר דומה נאמר על היחס של אנשים לענין הגימטריאות, ^{אוצר החכמה} שיש המזלזלים בהם, כפי שאומר הרוקח, וכן מביא בספר "מעם לועז" על המלים בפסוק (דברים לב, מז): "כי לא דבר רק הוא מכם" (בגימטריא 679).

מלים אלו שוות בגימטריא למלה גימטריאות (679), מה שיש בו ללמד את מה שאומרים חז"ל (ירושלמי פאה ג, א) על המלים שבפסוק: ^{לוח 1234567} "לא דבר רק הוא" - "ואם רק הוא - רק הוא מכם". כלומר אם אתם חשים שגימטריאות הוא ענין רק בלי משמעות, עליכם לדעת כי מקור רגש זה הוא מכם, מפני שאתם רקים. על האפשרות של ראיית אותם דברים והסברתם כדברים הפוכים זה מזה אומר הנביא יואל (יד י): "כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם" כמו כן בדברי חז"ל על הפסוק "וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל" אמרו במסכת יומא (עב, ב): "זכה נעשית לו סם חיים לא זכה נעשית לו סם המות". כפי שמפרשים מסבירים על המילה זכה שהיא מלשון זכות ונקיון, המלמד כי מי שמידותיו זכות וטובות יבין דברי תורה בצורה נכונה, ויהיו לו סם חיים, ואילו אלו שמידותיהם אינם זכות יבינו דברים בצורה הפוכה, ויהיו להם סם המוות.

המציאות שיש כאלה המזלזלים בגימטריה, היא אחד מהסימנים המאפיינים את תקופת עיקבתא דמשיחא, כפי שאומרים חז"ל בגמרא (סוטה מט, ב. סנהדרין צו, ב) "חכמת הסופרים תסרח". מעניין לציין את הסברו של ה"בן איש חי" בספרו "בן

[א"ח 1234567]

יהודיע" במסכת סנהדרין על גמרא זו, האומר כי הלשון סרח הוא מלשון התרחבות וריבוי, כלשון הפסוק על הפרוכת שבמשכן: "סרח העודף".

מכאן שאחד מהסימנים על התקרבות ביאת המשיח היא התפשטות חכמת הסופרים, אלו שסופרים אותיות בתורה, אם זו גימטריא או דילוג אותיות, תופעה המתגלית ומתרחבת בימינו אלה.

ההסברים הסותרים לכאורה של דברי חז"ל "חכמת הסופרים תסרח", אם לטוב או לרע, הם בבחינת "אלו ואלו דברי אלקים חיים", המתגלה ביחסם של אנשים לנושא זה. יש לקוות שעם ריבוי הספרים והמחקרים על נושא הדילוגים המאמת את מציאותם ומשמעותם שהם מצויים רק בתורת ה', יקבלו דברי חז"ל במסכת סנהדרין "חכמת הסופרים תסרח" את המשמעות החיובית כי חכמה זו תתרחב בעולם, ותביא - כפי שכותבים הרבנים בהסכמותיהם - "להגדיל תורה ולהאדירה".

בחלק הראשון של ספרנו נתייחס לנושא הדילוגים, ונראה כיצד הוא מתגלה בתורה, בדילוגים שיש בהם ללמד על משמעותם וחשיבותם של הדילוגים.

אחיד 1234567

אוצר החכמה

הקדמה

מטרת הספר "דילוגים אקטואלים בשירת האזינו", היא להראות כי מה שקורה בישראל בשטח הפוליטי והביטחוני, מתגלה בדילוגי אותיות בתורה בפרשת האזינו בספר "דברים", שבה השירה שתהיה לעד, כי כל הנאמר בה יתקיים בעתיד. במרכז הנושא עומדים שלושה נושאים: מפלגת שרון, אירוע המת, ועליית החמס לשלטון, שהיוו נקודת מפנה בישראל ובעולם.

הטבלאות האחרות שבספר מתקשרות גם הם לנושאים אלו. חשיבות רבה נודעת לגילויים בתקופת "עיקבתא דמשיחא", דבר הרמוז גם בביטוי עיקבתא מלשון עקבות, המרמז לכך שגילוי עקבות וסימנים להנהגה העליונה, שההשגחה תהיה ניכרת יותר לפני ביאת הגואל, כפי שמביא הרב אלכסנדר מנדלבוים בספרו על פרשיות השבוע "ממעמקים" (דברים, עמ' 229). וכן מביא בספר "קול התור" בשם הגאון מוילנא כי לפני ביאת המשיח יתגלו סודות ורמזים רבים בדרך הגימטריאות השונות. ואחת מהדרכים היא דילוג אותיות, כפי שהרחבנו בספרנו "קץ שם לחשך".

מטרת שירת האזינו נלמדת מפסוקי השירה האומרת "ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלקים עמדי אני אמית ואחיה, מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל", וכפי שאומר הרמח"ל (דעת תבונות, לד) כי פסוק זה נאמר איך שכלל כל סיבוב הגלגל, שהיה עתיד ומזומן להיות סובב בעולם, שנכלל הכל בדברי השירה ההיא של

האזינו. כשהאדם נוכח לדעת כי כל הקורה בעולם רמוז בשירת
האזינו אמונתו ביחודו והשגחתו של הקדוש ברוך הוא מתחזקת
ומתאמת לאדם.

על דרך הנהגה זו של ה' של התגברות הרע ומצב שגם טובים
מצויים במצב קשה זה כפי שמתארים חז"ל במסכת סוטה (מט,
א) "בעקבות משיחא חוצפא יסגי וכו', חכמת הסופרים תסרח,
האמת תהיה נעדרת, המלכות תהפך למינות, בית הועד יהפך
לזנות, אומר הרמח"ל (דעת תבונות, קפח) אם האדון ברוך הוא
רוצה לנהג העולם לפי הנהגת היחוד להכיר האור מתוך החושך
שהרע יחזור לטוב, הנה יצטרך לתת תגבורת לרע בלא להשקיף
אל זכות הצדיקים, אדרבה אז נבנו עושי רשעה והצדיקים נשפל
ראשם לעפר. ואחר זה יגלה ממשלתו, ופרי הגילוי יהיה להחזיר
הרע עצמו לטוב, ולא יהיה עוד רע אלא טוב בעולם, ואז יקבלו
הצדיקים שכרם ולא קודם". יסוד המתגלה בטבלאות בספר בהם
גילויים שליליים מופיעים לצד הופעות של משיח.

מצב זה של ישראל באחרית הימים הוא שיביא את ישראל
למצב של "ועל מה יש לנו להשען על אבינו שבשמים" (סט, ב).

ברצוננו להודות בזה למר ברוך גיל (גילרט) ופרופסור אליהו
ריפס ולפרופסור ראובן הראליק על הטבלאות שבספר.

המחבר מתתיהו גלזרסון

ירושלים

ניסן תשסו

פרק א

חשיבותה של שירת "האזינו"

על חשיבות השירה של האזינו אומר הספרי (האזינו מ, ג):
 "גדולה שירה זו שיש בה עכשיו, ויש בה לשעבר, ויש בה לעתיד
 לבוא, ויש בה בעולם הזה ויש בה לעולם הבא".

כמו כן אומר הרמב"ן (דברים לב מ):

"והנה השירה הזאת אשר היא בנו לעד אמת ונאמן, תגיד בבירור
 כל המוצאות אותנו. הזכירה תחילה החסד שעשה עמנו הקדוש ברוך
 הוא מאז שלקחנו לחלקו, והזכירה הטובות שעשה לנו במדבר, ואשר
 הנחילנו ארצות הגוים הגדולים והעצומים, ורוב הטובה והעושר והכבוד
 אשר הנחילנו בה, וכי מרוב כל טובה מרדו בה' לעבוד עבודה זרה,
 והזכירה הכעס אשר היה מלפניו עליהם, עד ששלח בהם בארצם דבר
 ורעב וחיה רעה וחרב, ואחר כך פור אותם בכל רוח ופאה. וידוע כי
 כל זה נתקיים ויהי כן. ואילו היתה השירה הזאת מכתב אחד מן החווים
 בכוכבים שהגיד מראשית אחרית כן, היה ראוי להאמין בה מפני
 שנתקיימו כל דבריה עד הנה לא נפל דבר אחד, ואף כי אנחנו מאמינים
 ונצפה בכל לב לדברי האלוקים מפי נביאו הנאמן בכל ביתו, אשר לא
 היה לפניו ואחריו כמוהו, עליו השלום".

ואה"ח 1234567 ועוד אומר הרמב"ן שם:

"ולזה רמז הכתוב שאמר: 'וידבר משה את כל דבר השירה הזאת באזני העם' הזכיר 'כל' להגיד שהיא כוללת כל העתידות למו, ואם היא קטנה כריבור, כי ביאר להם עניינים הרבה". ומסיים הרמב"ן: "ומעם השירה הזאת, השירה אשר אניד לך עתה, והיא האזינו, ויקראה שירה כי ישראל יאמרוה תמיד בשיר ובזמרה, וכן נכתבה כשירה, כי השירים יכתבו בהם הפסק במקומות הנעימה".

וכן אומר השפת אמת בפרשת האזינו:

"שירת האזינו כולל כל הדורות מבריאת העולם ויציאת מצרים וקבלת התורה ובית המקדש וגלות וגאולה אחרונה".

דוגמא לרמז בדרך של דילוגי אותיות בפרשת האזינו, על מקרה שיארע בעתיד מובא בסדר הדורות (ד"ה, תתקנ"ד ומובא בספר פירושי הגר"א על תפילת חנה, עמ' כט):

"וקבלתי שהיה לרמב"ן תלמיד אחד ר' אבנר היה שמו, ונעשה מומר, ומזלו גרם שעלה במעלה והיה נורא בכל הארץ. אחרי הימים, ביום כפור שלח והביא את הרמב"ן רבו. ובפניו הרג בעצמו חזיר אחד וינתחחו ויבשלהו ויאכלהו. ואחר אכלו, שאל את הרב על כמה כריתות עבר. והשיב הרב, שהיו ארבעה. והוא אמר שהיו חמישה. והיה רוצה לחלוק עם רבו, והרב נתן עיניו בו דרך כעס. ויאלם האיש כי עדיין נשאר עליו מעט יראה מאת רבו. ולבסוף שאל הרב: מי הביאו אל ההמרה. והשיב: כי בפעם אחד שמע שדרש בפרשת האזינו, שבפרשה ההיא כלולים כל המצוות וכל הדברים שבעולם. ולחיות אצלו זה מן הנמנע, נהפך לאיש אחר.

ויען הרב ואמר: עדיין אני אומר זה, ושאל מה שתרצה. ויתמה

^{אוצר החכמה}

האיש מאד ויאמר לו: אם כן, הוא הראני נא אם תמצא שמי כתוב שם. כן דברת, מידי תבקשנו. ותכף הלך לו בקרן זוית ויתפלל. ויבא בפיו הפסוק (דברים לב, כו) "אמרתי אפאיהם אשבית מאנוש זכרם", כי אות שלישיית של כל תיבה יש שם האיש שהיה ר' אבנר, וכששמע הדבר החוא נפלו פניו, וישאל לרבו אם יש תרופה למכתו. ויאמר הרב: שמעת דברי הפסוק, וילך הרב לדרבו. ותכף לקח האיש ספינה בלי מלח ומשומ, ויכנס בה וילך כאשר הוליכו הרוח, ולא נודע ממנו מאומה^{אוצר החכמה}, (כפי שאומר הפסוק בו נרמז שמו).

בדרך זו של דילוגי אותיות - כפי שנראה להלן - רמוזים מאורעות השייכים לזמננו. מעניין לציין שהדילוגים ביחס לבחירת החמם מופיעים בפסוקים לפני פסוק זה.

אם כן שהשירה היא בבחינת נבואה על העתיד לבוא על ישראל. ההתבוננות בשירה מביאה את האדם להכרה "כי אני אני הוא", כפי שאומר ה' בסוף השירה. כפי שאומר הרמח"ל (דעת תבונות לד): כי כאשר האדם מתבונן ורואה כיצד כל הכתוב בשירה מתקיים מתחזקת אצלו האמונה ביחוד ה'. מטעם חשיבות השירה הזאת המביאה לאמונה ביחוד ה' והשגחתו, אומרת התורה (דברים לא, יט): "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפייהם למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל".

וכפי שאומר אברבנאל על הפסוק: "למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל":

"שתהיה שגורה על פיהם ותימצא השירה הזאת והיא תהיה לעד על מה שיארע להם, ועל מה תעיד בתחילה: כי אביאנו אל האדמה. השירה הזאת תעיד שאביא את ישראל אל האדמה וכו', וזו העדות

הראשונה והעדות השניה על העונשים שיקבלו, וכשיעברו עליהם פורענות תהיה השירה הזאת שדבריה שגורים על פיהם לעדות שכבר יעד עליהם הכתוב כך, ולא ישכחו אותה, כי לא תשכח מפי זרעו, ועוד מעידה על הגאולה".

אומר על זה רבי צדוק הכהן (דברי סופרים קונטרס הזכרונות, מצוה שלישית):

"שימו לבכם לכל הדברים אשר אנכי מעיד בכם היום וזה מצות עשה לשום לב לעדות השירה, ושימת לב זה הוא מה שהעיד לנו השם יתברך מכל ענייני הגלויות והצרות העוברות עלינו, ושסוף הכל דם עבדיו יקום ונקם ישיב לצריו, והוא בביאת המשיח".

"נאמר ועתה כתבו וכו' וכפי הנראה היה ראוי למנות זה מצוה מיוחדת על לימוד שירה זו לכל אחד מישראל, אלא לפי שלא נקבע זמן אפשר שיהיה לו די בפעם אחת כל ימי חייו, ועל כל פנים די בקריאת הפרשה פעם אחת בשנה כתיקון חכמים. אבל על כל פנים יהיה קריאת פרשה זו מצות עשה דאורייתא".

וממשיך רבי צדוק ואומר:

"והנה בה מבואר שהיה לעד בעת הצרות, שכבר ידע ה' יתברך הכל קודם ושהכל בהשגחתו, ויתחזק בזה באמונת ה' יתברך. והמצוה הוא על לימוד בפה ולשום בפיהם. וחזר וציווה על השימה בלב והתבוננות בעניין השירה איך כל עניינם התקיימו הכל. אבל מכל מקום בכלל מצוה גם כן האמונה בקיום כולו, ויהיה המצוה על דרך שימת לב וההבנה מתוך מה שכבר נתקיים ממנה שכך עתידה להתקיים בולה".

אח"ח 1234567 מוסיף רבי צדוק ואומר: "שיתבונן איך כל הכתוב בשירה מתקיים והולך, והוא ההתבוננות גם כן בענייני הצרות והגלויות איך דבר ה' יקום, ובוה יתחזק באמונתו ועשיית מצותיו".

"בוה מתקנים ישראל את החטא שאמרו: "הלא כי אין אלקי בקרבי באו עלי הצרות האלו", כי על ידי לימוד והתבוננות בשירה התברר כי ה' היה עמנו תמיד והשנחתו לא סרה מאיתנו".

למרות שבפסוקים אלו יש דברים קשים ביותר, נקראת פרשה זו שירה, כפי שאומר השפת אמת (וילך שנת תרנ"א):

ענין שירה זו הגם כי יש בה עונשין אך כמו שכתוב בפסוק "חסד ומשפט אשירה", וכמו שאומר המדרש בה' על הפסוק "בה' אהלל דבר באלקים אהלל", בין במידת פורעניות, כי כל המשפטים לבני ישראל הם לטובה, כי כל משפטי ה' הם לטובה. שירה, מלשון ראיה, שור, הבמה, כמו שכתוב: "אשורנו ולא עתה".

על ענין שימת הדברים על הלב כפי שאומרת התורה: "כי לא דבר רק הוא מכם", וכפי שאומרים חז"ל כי אם רק הוא "רק הוא מכם", הריקנות היא בכם ולא בדברי התורה. כמו כן אומר השפת אמת בפרשת האזינו, כי על ידי ההתבוננות ושימת לב לדברי השירה, אדם ממלא אותם בהתבוננות בהם, ויגלה בהם דברים רבים. בהתבוננות זו כפי שאומר שם השפת אמת, אדם ממלא את יעדו לחבר כל דבר לשורשו בשמים, שהוא תיקון הבריאה.

ראיית השגחת ה' היא יסוד השירה. בשירה זו אומר המנחה בלולה, יש הבטה לעתיד. מטרת דברים אלו בתורה, אומר רבי סעדיה גאון (מאמר שמיני על גאולה אחרונה):

"ה' יתברך הנביר חסדו עלינו בהקדמת זכרון הצרות האלה - שלא

תפגענה אותנו פתאום ותיאשנה אותנו."

נח"ח 1234567

מעניין לציין כי במלים בפסוק: "וענתה השירה הזאת לפניו לעד", מסתיים בדילוגים שהבאנו בספרנו "מאורעות עולם בדילוגי אותיות בתורה", המלך, ומתחיל דילוג איכמן, השמאל, פרם, כשהאות ר של פרם, משותפת עם ר של ערפאת המרמזת על הקשר ביניהם של הסכם אוסלו, שהביא שואה למשפחות רבות בישראל. רש"י על פסוק זה מספר, כי השירה בעד לבני ישראל בזה שאומר ה' שעם ישראל יגיע להכרה "שהתריתי בו בתוכה על כל המוצאות אותו".

על מצב זה אומר רבי אלחנן וסרמן זצ"ל בקובץ מאמרים (לג):

"ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וכו', שלוש מצוות נצטוו בזה: לכתוב וללמד את בני ישראל שידעו כוונת השירה לשימה בפיהם. אחרי חתימת השירה כתוב: "ויאמר משה שימו לבבכם על כל הדברים אשר אנכי מעיד בכם היום". הוזהרו בזה לתשומת לב מיוחדת לדברי השירה. ראינו מזה גודל מעלת השירה הזאת וחשיבותה המיוחדת, שהוזהרו בכמה אזהרות עליה להבינה היום ולזכרה, אשר לא נמצא בשום פרשה בתורה דוגמת זה."

והטעם מפורש בכתוב: "למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל" וכן להלן: "והיה כי תמצאן אותו רעות רבות וצרות וענתה השירה הזאת לפניו לעד", "וענתה" מבואר ברש"י (גיטין, פג): כל ענייה הכתובה בתורה לשון הרמת קול היא. והיינו שהשירה הזאת לא רק שתעיד, אלא תצווה עדותה בקול רם: